

PAUTAS PARA CREAR UNHA ASOCIACIÓN SEN ÁNIMO DE LUCRO

Os requisitos que marca a lexislación vixente para a constitución de asociacións sen ánimo de lucro (poden ser de calquera tipo: veciñais, sociais, culturais, recreativas, gastronómicas, etc.), son os seguintes:

Socios

Deben ser tres ou máis persoas, físicas ou xurídicas, as que a constitúan.

Estatutos

É o conxunto de normas polas cales se rexerá a asociación. Deben contemplar, como mínimo, os seguintes puntos:

- Denominación da asociación, que non poderá ser idéntica ao doutras asociacións xa inscritas, nin tan semellante que poida inducir a confusións.
- Fins que se propón a asociación.
- Dirección social.
- Ámbito territorial no que se desenvolverán principalmente as súas funcións.
- Órganos de goberno e administración.
- Requisitos e procedemento de admisión de socios, clases de socios, e supostos e procedemento de perda da condición de socio.
- Réxime sancionador.
- Dereitos e deberes dos socios.
- Patrimonio fundacional e réxime orzamentario da asociación.
- Procedemento de modificación dos Estatutos.
- Supostos de disolución e aplicación que teña que darse ao patrimonio social cando esta prodúzase.

Acta fundacional ou de constitución da asociación

É o documento público ou privado no que se deixa constancia do acordo fundacional. O normal é que se redacte despois dunha asemblea ou reunión fundacional, na que se aproban os estatutos e déixanse establecidos os órganos de goberno da sociedade.

O acta debe incluír:

- lugar e a data na que se estendeu o acta.
- A identificación dos socios e socias fundadores: Nome e apelidos, DNI e/ou denominación e número de identificación fiscal, se son persoas xurídicas.
- documento acreditativo da personalidade e nacionalidade, se son persoas físicas ou xurídicas estranxeiras.
- A dirección de cada persoa socia fundadora, xa sexa física ou xurídica.
- A vontade das persoas socias fundadoras de constituír a asociación. As persoas físicas acreditan tal vontade coa firma do acta. As persoas xurídicas acredítano mediante inclusión dunha copia do acordo de formar parte da asociación, adoptado validamente polo órgano competente. Devandito acordo debe conter tamén a designación da persoa física que o representa, que debe ser quen asine o acta.

- A aprobación do texto dos estatutos polos que debe rexerse a asociación.
- A designación dos primeiros membros do órgano de goberno.

Inscripción rexistral

Trátase de inscribir a asociación no Rexistro da Comunidade Autónoma, quen lle comunicará ao Rexistro Nacional de Asociacións os asentos de inscrición e disolución das asociacións de ámbito autonómico. Esta inscrición rexistral fai pública a constitución e os estatutos das asociacións, sendo garantía tanto para os terceiros que con elas relaciónanse, como para os seus membros.

Dentro do ámbito local, é recomendable tamén inscribir a asociación no Rexistro Municipal de Asociacións Coruñesas (REMAC).

Obtención do NIF

O seguinte paso é obter un NIF. A asociación deberá completar un impreso que facilita a Axencia Tributaria no que se solicitan aspectos relativos á composición e funcionamento da entidade. Cando o impreso complétase por primeira vez ao constituír a asociación, recibe o nome de alta censual.

A asociación dispón dun prazo de 30 días desde a súa constitución para dala de alta e é necesaria a seguinte documentación:

- Impreso de alta censual da Axencia Tributaria.
- Copia do acta fundacional da asociación.
- Copia dos estatutos da asociación selados polo Rexistro de Asociacións da comunidade autónoma.
- Fotocopia do DNI da persoa que firme ou impreso da declaración censual.

Exención de IVE

As asociacións consideradas sen ánimo de lucro están automaticamente exentas de IVE, segundo a nova normativa e, por tanto, non teñen que solicitar expresamente a exención como viña facendo ata hai pouco tempo.

Tal como recolle o artigo 68 da Lei 17/2012, do 27 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para o ano 2013, as entidades que cumpran unha serie de requisitos (carecer de finalidade lucrativa e non remuneración dos cargos de presidente, patrón ou representante), "poderán solicitar da Administración tributaria a súa cualificación como entidades ou establecementos privados de carácter social nas condicións, termos e requisitos que se determinen regulamentariamente" e, ademais, estas exencións "aplicaranse con independencia da obtención da cualificación a que se refire o parágrafo anterior, sempre que se cumpran as condicións que resulten aplicables en cada caso."

Segundo esta lei, a solicitude da cualificación como entidade ou establecemento de carácter social queda como un trámite voluntario, que ofrece maior sensación de seguridade na aplicación dunha exención que ten carácter automático.

Apertura de conta bancaria

Unha vez rexistrada na Axencia Tributaria, o seguinte paso é abrir unha conta bancaria para a xestión económica da asociación.

Para poder abrir unha conta corrente, a asociación debe facilitar á entidade bancaria o NIF, a copia dos estatutos rexistrados e o acta fundacional da asociación.

É habitual fixar un sistema de firma mancomunada de dúas persoas para poder retirar diñeiro da conta. Desta forma, a entidade bancaria non autorizará ningún pago ou retirada en efectivo se non é ordenado polas dúas persoas.

Legalización de libros

Todas as asociacións teñen o deber de legalizar os libros no rexistro presentando unha instancia de solicitude que nos dispensarán na sede do rexistro. Existen dúas posibilidades de legalización dependendo da forma en que se presenten os libros:

Legalizarse ao principio da vida da asociación, sendo leste o caso das que levan unha contabilidade manual facendo a súa transcripción ao libro coas páxinas seladas.

Imprimir os libros desde o programa de contabilidade que se utilice por parte da asociación. Neste caso, haberá que encuadernalos e acudir con eles ao Rexistro Mercantil para legalizalos.

Libro de Actas

Trátase dun libro de follas numeradas, onde se recollerán as sesións celebradas polos órganos de goberno da asociación, facendo referencia aos acordos adoptados nelas

Os datos que deberá conter cada acta serán:

Órgano que se reúne (assemblea xeral ou directiva).

Data, hora e lugar da reunión.

Número de convocatoria (1ª ou 2ª).

Asistentes (datos nominais ou numéricos).

Orde do día.

Desenvolvemento da reunión onde se reflectan os argumentos achegados e a identidade das persoas que os expresan.

Os acordos adoptados.

sistema de adopción dos acordos e os resultados numéricos.

Firma de Secretaria/ou e Visto e prace da/o Presidenta/e.

As actas recolleranse durante o desenvolvemento das sesións e presentaranse na seguinte reunión do órgano para dar paso á súa aprobación. Sendo o primeiro punto da orde do día a lectura e aprobación do acta da reunión anterior.

Libro de socios/vos

Onde se rexistran as persoas asociadas. Neste libro recóllense as altas e baixas dos socios da asociación. Os datos que deben figurar son:

número de asociado/a.

Nome e apelidos.

Data de alta e baixa.

Dirección, teléfono, correo electrónico, etc.

Libro de Contabilidade

É o libro no que deben rexistrarse todos os movementos económicos (ingresos e gastos) que realiza a asociación.

Obrigacións documentais e contables

Todas as asociacións deberán dispoñer de:

- Unha relación actualizada das persoas asociadas.
- A contabilidade que permita obter a imaxe fiel do patrimonio e da situación financeira segundo o Plan Xeral Contable.
- As actividades realizadas.
- Inventario de bens.
- Os libros de Actas das reunións dos órganos de goberno e representación.

NON É OBRIGATORIO PARA UNHA ASOCIACIÓN

Regulamento de Réxime Interno

Non é obrigatorio legalmente, aínda que se é conveniente. É un documento normativo que, desenvolvendo os estatutos sobre cuestións concretas, regula a orde e a convivencia na asociación. Cuestións tales como disposición das chaves, rotacións e obrigacións das persoas, regras sobre persoas alleas á sociedade etc. é conveniente acordalas e poñelas por escrito.

Local social

Tampouco é obrigatorio legalmente dispoñer dun local, aínda que que é importante. Depende dos fins. Hai asociacións sen local propio que poden cumprir os seus obxectivos.

Para poder comprar ou alugar un local a nome da sociedade, e para dar de alta servizos de luz ou gas, etc. é necesario que a asociación estea rexistrada para ter un NIF e personalidade xurídica para realizar estas accións.

As competencias sobre asociacións están transferidas a todas as comunidades autónomas, aínda que que só algunhas teñen capacidade dispositiva. O resto só teñen capacidade de execución, é dicir, encárganse de levar o rexistro de asociacións da súa comunidade, pero sen capacidade de legislar respecto diso.